

Aaro Lemetyinen-Silin
erityisasiantuntija
ympäristöministeriö
8.6.2026

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi metsästyslain sekä rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta (HE 108/2026 vp)

Ympäristöministeriön asiantuntijalausunnossa käsitellään hallituksen esitystä pääasiassa rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain (15/2022, RauLaKo-lain) 4 §:n muuttamista koskevan lakiesityksen osalta, koska kyseinen laki kuuluu ympäristöministeriön hallinnonalaan. Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsästyslakia, joka on maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalaan kuuluva laki. Lisäksi RauLaKo-lain 4 §:n muuttaminen on hallituksen esityksessä liitännäislakina. Maa- ja metsätalousministeriö esitteli valtioneuvostossa ehdotuksen hallituksen esitykseksi.

Metsästyslain muuttaminen – Valkoposkihanhen ja merimetson siirto riistalajeiksi

Valkoposkihanhi ja merimetso ovat tällä hetkellä luonnonsuojelulain (9/2023) nojalla rauhoitettuja lajeja. Metsästyslakia koskevan esityksen mukaisesti merimetso ja valkoposkihanhi lisättäisiin metsästyslaissa säädettyjen riistalintujen luetteloon. Tämän seurauksena ko. lajit eivät enää olisi luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettuja lajeja. Lisäksi lajit rauhoitettaisiin metsästyslain 37 §:n nojalla ympärivuotisesti. Erillisillä säännöksillä säädettäisiin lain tasolla tilanteista, joissa rauhoituksesta voidaan poiketa vahinkojen estämiseksi tai lentoturvallisuuden varmistamiseksi suoraan lain nojalla.

Jos valkoposkihanhi ei enää olisi luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu laji, ei valkoposkihanhen aiheuttamia viljelysvahinkoja voitaisi korvata ja myöntää avustusta vahinkojen ennaltaehkäisyyn RauLaKo-lain nojalla ilman RauLaKo-lain muuttamista.

Ympäristöministeriö tukee maa- ja metsätalousministeriön esitystä valkoposkihanhen ja merimetson siirtämiseksi metsästyslakiin ja valkoposkihanhen aiheuttamista vahingoista maksettavien korvausten jatkumiseen.

Rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain 4 §:n muuttaminen

Valkoposkihanhi- ja merimetsokantojen useita vuosia kestänyt runsastuminen Suomessa on johtanut etenkin valkoposkihanhen aiheuttamien vakavien viljelysvahinkojen seurauksena mittaviin taloudellisiin ja elinkeinoja koskeviin ongelmiin. Valkoposkihanhen aiheuttamista viljelysvahingoista maksetaan vuosittain miljoonakorvauksia täysimääräisinä sekä rahoitetaan hanhipeitojen perustamista ja lisäksi avustetaan muun muassa hanhipaimentoimintaa ennaltaehkäisevänä toimena.

Valkoposkihanhen aiheuttamien viljelysvahinkojen korvaamisen ja vahinkojen ennaltaehkäisevien hankkeiden avustamisen katkeamaton jatkuminen edellyttää, että RauLaKo-lain 4 §:n *rauhoitettun eläimen* -määritelmää muutettaisiin. Voimassa olevan määritelmän mukaan rauhoitetulla eläimellä tarkoitetaan luonnonsuojelulain (9/2023) nojalla rauhoitettua, luonnonvaraisena esiintyvää lintua ja nisäkästä. Kyseistä määritelmää olisi muutettava siten, että rauhoitetulla eläimellä tarkoitettaisiin myös metsästyslain nojalla rauhoitettua valkoposkihanhea. Edellä kuvattu määritelmän muuttaminen mahdollistaisi valkoposkihanhikorvausten jatkumisen katkeamattomana sekä valkoposkihanhen aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisevien hankkeiden avustamisen. Muutoksella turvattaisiin hallitusohjelman tavoite oikeudenmukaisesta ja sujuvasta korvausjärjestelmästä ja varmistettaisiin, että elinvoimaketuksilla on selkeä oikeudellinen perusta korvausten maksamiseen ja ennaltaehkäisevien hankkeiden avustamiseen.

Aaro Lemetyinen-Silin
erityisasiantuntija
ympäristöministeriö
8.6.2026

Muutos on ympäristöministeriön näkemyksen mukaan tarpeellinen ja perusteltu, koska valkoposkihanhi aiheuttaa vuosittain usean miljoonan arvoiset viljelysvahingot. RauLaKo-lain mukainen korvausjärjestelmä on toistaiseksi ollut toimiva. Elinkeinonharjoittajien näkökulmasta onkin perusteltua, että valkoposkihanhi kuuluisi jatkossakin RauLaKo-lain mukaisen järjestelmän piiriin. Korvaukset voidaan kuitenkin maksaa lain mukaan vain julkisen rahoitustilanteen niin salliessa, eli harkinnanvaraisesti. Vuonna 2025 toimintaan varatut määrärahat loppuivat kesken, joten tuolloin maksamatta jääneet korvaukset maksettiin vuoden 2026 määrärahoista vuoden 2026 puolella. Ympäristöministeriö on esittänyt toimintaan lisärahoitusta lisätalousarvioesityksessä.

Ympäristöministeriö jatkaa ennakkovaikuttamista valkoposkihanhiin ja merimetsojen siirtämiseksi lintudirektiivin metsästettävien lajien liitteeseen II E-kirjeessä E 11/2025 vp linjatun mukaisesti. Mikäli ko. lajit siirrettäisiin lintudirektiivissä metsästettäväksi, olisivat ne jo kansallisesti valmiiksi metsästyslaissa. Korvausten maksaminen Raulako-lain nojalla lakkaisi samalla.